

ZARZĄDZENIE

Dnia 30 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

zarządził:

nie stwierdzić podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2025 r., V KO 1/25 o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 marca 2020 r., sygn. akt II AKa 447/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt IV K 249/16.

UZASADNIENIE

Skazany P. C. , w piśmie z dnia 27 listopada 2025 r., wniósł o wznowienie postępowania wznowieniowego przed Sądem Najwyższym w sprawie V KO 1/25, ze względu na nienależytą obsadę Sądu Najwyższego, uchylenie postanowienia wydanego w tej sprawie oraz wyroków wydanych w sprawach, których dotyczyło to orzeczenie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 marca 2020 r., sygn. akt II AKa 447/19, wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt IV K 249/16) i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

W sygnalizacji złożonej w trybie art. 9 § 2 k.p.k., gdyż tak należało potraktować pismo skazanego (wznowienie postępowania w razie ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z

urzędu) wskazano na wystąpienie w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2025 r., V KO 1/25, o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania, bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na nienależytą obsadę tego Sądu wynikającą z wadliwego powołania sędziów biorących udział w wydaniu orzeczenia. Przyjąć zatem należy, że sygnalizacja dotyczy wznowienia z urzędu postępowania wznowieniowego w sprawie V KO 1/25.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego kwestia dopuszczalności wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego i postępowania wznowieniowego nie jest rozstrzygana jednolicie i odnotować trzeba przypadki wydawania przez Sąd Najwyższy orzeczeń wznowiających takie postępowania ze wskazaniem zaistnienia uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Nadal jednak w tym orzecznictwie funkcjonuje trafny pogląd, że wznowienie postępowania jest dopuszczalne w tych sprawach, które zostały zakończone prawomocnym orzeczeniem rozstrzygającym o przedmiocie procesu (czyli o odpowiedzialności karnej oskarżonego, odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za niesłuszne skazanie, ukaranie, tymczasowe aresztowanie i zatrzymanie oraz odszkodowanie i zadośćuczynienie na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego) albo o dopuszczalności orzekania w tej kwestii. Dopuszcza się także wznowienie postępowań ubocznych, o ile mają charakter autonomiczny i nie są związane z zasadniczym nurtem postępowania karnego. Odrzuca się natomiast możliwość wznowienia samego postępowania o wznowienie, zakończone uprzednio prawomocnym orzeczeniem sądu o oddaleniu wniosku strony lub o braku podstaw do wznowienia z urzędu, a także postępowania kasacyjnego (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 maja 2010 r., V KO 47/10; z dnia 8 lutego 2011 r., III KO 99/10; z dnia 9 lipca 2013 r., II KO 17/13; z dnia 22 stycznia 2015 r., III KO 100/14; z dnia 7 lipca 2016 r., V KO 49/16; z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV KO 12/18; z dnia 18 sierpnia 2022 r., II KZ 24/22; postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22; zarządzenia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2025 r., V KO 136/24; z dnia 30 stycznia 2025 r., III KO 117/24; z dnia 24 stycznia 2025 r., III KO 106/24; z dnia 19 listopada 2024 r.,

I KO 108/24; z dnia 19 września 2024 r., II KO 73/24; z dnia 26 czerwca 2025 r., II KO 125/25; z dnia 16 lipca 2025 r., V KO 11/25; z dnia 30 października 2025 r., I KO 40/25; z dnia 19 listopada 2025 r., III KO 112/25). Pogląd ten prezentowany jest również w literaturze przedmiotu, por. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2025, art. 540; J. Grajewski, S. Steinborn [w:] Komentarz aktualizowany do art. 425-673 Kodeksu postępowania karnego, red. L. K. Paprzycki, LEX/el. 2015, art. 540).

Kierując się tym stanowiskiem, które znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, przyjąć trzeba, że nie jest dopuszczalne wznowienie z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k., wobec ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., samego postępowania o wznowienie zakończonego uprzednio prawomocnym orzeczeniem sądu o oddaleniu wniosku strony.

Brak zatem podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2025 r., sygn. akt V KO 1/25 o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania.

Zwrócić przy tym trzeba uwagę na instrumentalny charakter sygnalizacji podstawy wznowienia z urzędu. Z akt sprawy o sygn. V KO 1/25 wynika, że w postępowaniu, którego dotyczy sygnalizacja, skazany i jego obrońca nie zgłaszali zastrzeżeń do składu Sądu Najwyższego wyznaczonego do rozpoznania wniosku.

[J.J.]

[a.ł.]

Piotr Mirek